

Aleksandra Kuczyńska-Zonik

Łotwa w Radzie Bezpieczeństwa ONZ

3 czerwca 2025 r. w Zgromadzeniu Ogólnym Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) odbyło się głosowanie nad kandydaturą Łotwy na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ (RB ONZ) na kadencję 2026-2027. Łotwa ubiegała się o jedyny mandat w grupie państw Europy Wschodniej i została wybrana do Rady po raz pierwszy w swojej historii. Co istotne, uzyskała szerokie poparcie dla swojej kandydatury – poparło ją 178 z obecnych 188 reprezentantów państw biorących udział w głosowaniu, podczas gdy 10 państw wstrzymało się od głosu. Aby zostać wybranym do RB ONZ, kandydat musi uzyskać poparcie co najmniej dwóch trzecich państw członkowskich ONZ, tj. zdobyć 129 ze 193 głosów. Łotwa rozpocznie swoją kadencję 1 stycznia 2026 r. i zakończy ją 31 grudnia 2027 r. W listopadzie 2026 r. będzie sprawować prezydencję.

Komentarz

1. Łotwa jest członkiem ONZ od 1991 r. Jej celem, jako małego państwa z doświadczeniem okupacji i utraty suwerenności, jest utrzymanie trwałości porządku międzynarodowego zakorzenionego w Karcie Narodów Zjednoczonych, multilateralizmie i poszanowaniu prawa międzynarodowego (zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 202](#); [„Komentarze IEŚ”, nr 1307](#)). Łotwa będzie zasiadała w RB ONZ po raz pierwszy.

2. W staraniach o miejsce w RB ONZ Łotwa przyjęła strategię długofalową, gdyż oficjalnie ogłosiła swój przyszły zamiar już w 2011 r. Jej kandydatura odzwierciedlała także długoterminowy cel polityki zagranicznej i została zawarta w Narodowym Planie Rozwoju Łotwy na lata 2021-2027.

3. Do swoich priorytetów w RB ONZ Łotwa zaliczyła:

- *Stanie na straży zasad prawa międzynarodowego zapisanych w Karcie Narodów Zjednoczonych, w tym suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy.* Po pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę Łotwa starała się wykorzystywać różne fora międzynarodowe do ujawniania brutalizmu działań wojennych Rosji oraz mechanizmów jej polityki dezinformacyjnej. Globalna kampania „Razem dla pokoju i odporności”, rozpoczęta w 2023 r., miała na celu wyjaśnienie jej stanowiska (i sojuszników NATO) w sprawie wojny na Ukrainie, naruszeń prawa międzynarodowego i dezinformacji. W RB ONZ Łotwa zamierza działać na rzecz osiągnięcia sprawiedliwego i trwałego pokoju na Ukrainie, na Bliskim Wschodzie i w innych regionach objętych konfliktami.
- *Promocję równości płci.* Łotwa jako państwo z wysokim odsetkiem kobiet w branży IT i nauce będzie wspierać inicjatywy nakierowane na wzmocnienie kompetencji cyfrowych kobiet i ich pozycji na całym świecie. Warto również przypomnieć, że była prezydent Łotwy, Vaira Vīķe-Freiberga, była jedną z pierwszych kobiet w historii ONZ, które kandydowały na stanowisko sekretarza generalnego ONZ. W 2006 r. została zgłoszona na to stanowisko wspólnie przez trzy państwa bałtyckie.
- *Zapobieganie i zwalczanie zagrożeń pojawiających się w cyberprzestrzeni, takich jak cyberataki, dezinformacja i wyzwania związane ze sztuczną inteligencją.* Na forum ONZ Łotwa zainicjowała pierwsze w historii międzyregionalne oświadczenie na temat infodemii w kontekście COVID-19, po którym nastąpiło jednomysłne przyjęcie pierwszej rezolucji ONZ w sprawie globalnego tygodnia edukacji informacyjnej i medialnej.
- *Zaangażowanie na rzecz zwiększenia skuteczności, efektywności, przejrzystości i odpowiedzialności RB ONZ.*

Priorytety nie zostały stworzone specjalnie dla potrzeb członkostwa w Radzie, ale naturalnie wynikały z polityki zagranicznej Łotwy i były wspierane przez jej rzeczywiste osiągnięcia i doświadczenie w ONZ. Ponadto cele dotyczące rządów prawa, demokracji, promocji praw kobiet oraz zrównoważonego rozwoju nawiązują do

wcześniejszych kierunków wyznaczonych przez państwa Europy Północnej, które w ostatnich latach również zasiadały w RB ONZ – Estonię, Norwegię i Danię ([„Komentarze IEŚ” nr 370](#)). Jednocześnie pozwalają one na budowanie partnerstw z państwami w Afryce, Ameryce Łacińskiej, na Karaibach i Pacyfiku, które także uwzględniają powyższe cele w swoich agendach narodowych.

4. Łotwa deklaruje kontynuowanie działań na rzecz neutralizacji negatywnych skutków zmiany klimatu, w tym związanych z dostępem do wody, zwalczaniem zanieczyszczeń w morzach, ochroną różnorodności biologicznej i zrównoważonym zarządzaniem lasami. W tym celu będzie promowała wykorzystanie nowych technologii i innowacyjnych rozwiązań. Ponadto Łotwa liczy także na wzmocnienie międzynarodowego wizerunku oraz pogłębienie stosunków dyplomatycznych z państwami spoza UE i NATO.

5. Obecność Łotwy w RB ONZ jest także korzystna dla Polski, bowiem na agendzie globalnej będą podejmowane tematy o strategicznym znaczeniu dla regionu, dotyczące m.in. bezpieczeństwa w Europie Wschodniej i zagrożeń hybrydowych ze strony Rosji.